11. HD., E. 2020/7985 K. 2022/4932 T. 16.6.2022

T.C. Yargıtay Başkanlığı - 11. Hukuk Dairesi
Esas No.: 2020/7985
Karar No.: 2022/4932
Karar tarihi: 16.06.2022
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

MAHKEMESİ : BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 13. HUKUK DAİRESİ

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 17. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 09.10.2019 tarih ve 2019/23 E- 2019/406 K. sayılı kararın davalı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esastan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi'nce verilen 21.09.2020 tarih ve 2020/33 E- 2020/908 K. sayılı kararın duruşmalı olarak Yargıtay'ca incelenmesi davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, duruşma için belirlenen 07.06.2022 günü hazır bulunan davacı vekili Av. ... ile davalı vekili Av. ... dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hakimi Dr. ... tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, M/V Ocean Whisper gemisinin donatanı ile davalı arasında 18.03.2016 tarihli navlun sözleşmesi akdedildiğini, müvekkilinin ise işbu sözleşmeye aracılık ettiğini, navlun sözleşmesi uyarınca tarafların paketlenmiş çimento emtiasının M/V Ocean Whisper gemisi ile Türkiye'den Yemen'e taşınması konusunda anlaştıklarını, 18.03.2016 tarihli fixture recapta yer alan Arb in London + Eng Law to apply maddesinin İngiltere'de tahkim ve İngiliz Hukuku anlamına geldiğini, böylelikle tarafların navlun sözleşmesinden doğabilecek uyuşmazlıkların İngiliz Hukukuna tabi olacağı ve İngiltere'de tahkim yargılaması ile çözümleneceği hususunda anlaştıklarını, ayrıca fixture recapın son maddesinde M/V Federal Hudson isimli gemi için akdedilmiş olan 17.09.2015 tarihli çarter parti hükümlerine de atıf yapıldığını, bu gemi için düzenlenen 17.09.2015 tarihli çarter partinin Gencon 1994 formunda olduğunu, dolayısıyla Gencon 1994 form çarter partide yer alan uygulanacak hukuk ve tahkim konusundaki 19. maddenin 18.03.2016 tarihli navlun sözleşmesinin bir hükmü haline getirildiğini, donatanın 18.03.2016 tarihli navlun sözleşmesi nezdinde taşıma hizmetini ifa ettiğini, ancak davalının taşıma sebebiyle doğmuş olan demuraj alacağını ödemediğini, bu nedenle donatan tarafından hakem yargılamasına başvurulduğunu, 02.09.2016 tarihinde Londra'da tahkim yargılamasının başlatıldığını, tahkim yargılaması neticesinde hakem ...tarafından 09.02.2017 tarihinde nihai kararın verildiğini, müvekkili davacı ile donatan arasında akdedilen 14.12.2016 tarihli temlikname ile donatan M/V Ocean Whisper isimli gemi için akdedilmiş olan 18.03.2016 tarihli navlun sözleşmesi uyarınca doğmuş olan alacaklar için başlatılan tahkim yargılamasına konu alacağın davacıya temlik edildiğini, dolayısıyla davacının temlik alan sıfatıyla hakem kararına konu alacağı davalıdan tahsil etme hakkına sahip olduğunu, İngiliz Hakem ...tarafından verilen 09.02.2017 tarihli hakem kararında davalının 241.202,37

ABD Doları tutarındaki borcu 03.08.2016 tarihinden itibaren ödeme tarihine kadar üç aylık bileşik tutar üzerinden yıllık % 5 faiz ile birlikte donatana ödemeye mahkum edildiğini, ayrıca 8.300,00 GBP tutarındaki yargılama masrafları ve ödenen ücretlerin 08.06.2017 tarihinden itibaren ödeme tarihine kadar üç aylık bileşik faiz tutarı üzerinden yıllık % 5 faiz ile birlikte donatana ödenmesine karar verildiğini, taraflar arasında geçerli bir tahkim sözleşmesinin bulunması ve Türkiye ile İngiltere'nin New York Konvansiyonu'na taraf bulunması nedeniyle hakem kararının tenfiz edilmesinde hukuki bir engel bulunmadığını, ayrıca uyuşmazlığın hakeme elverişli olup kamu düzenine aykırılık teşkil etmediğini iddia ederek 09.02.2017 tarihli hakem kararının tenfizine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının MÖHUK 48. maddesi uyarınca yabancılık teminatı yatırması gerektiğini, davanın nispi harca tabi olduğunu, taraflar arasında geçerli, yazılı tahkim anlaşmasının kurulmadığını, zira davalının uyuşmazlıkların tahkimde çözülmesini kabul ettiği, tahkim anlaşmasının kurulması yönünde iradesini ortaya koyduğu herhangi bir belgenin dosyaya sunulamadığını, tarafların imzasını içermeyen sözleşmeye dayanılarak tahkim anlaşmasının yapıldığının kabul edilemeyeceğini, taraflar arasında asıl sözleşmesinin kurulduğu kabul edilse dahi tahkim anlaşmasının yazılılık şartını yerine getirmemesi nedeniyle hükümsüz ve geçersiz olduğunu, bu nedenle New York Konvansiyonu'nun V/1-a karşısında müvekkili aleyhine verilen yabancı hakem kararının Türkiye'de tenfiz edilemeyeceğini, kararı veren tek hakemin atanmasının, hakem atama usulüne ve kamu düzenine aykırı olduğunu, hakemin verdiği kararda Yemen'de savaş hali olduğunu kabul etmediğini, bu durumu mücbir sebep olarak değerlendirmediğini, ayrıca Yemen'de yaşanan gecikme sonucunda donatanın gerçekten zararı olup olmadığını da incelemeden tazminata hükmettiğini, bu yönüyle de hakem kararının kamu düzenini açıkça ihlal ettiğini, kaldı ki geminin hurdaya çıkıyor olması sebebiyle donatanın zarara uğramasının söz konusu olmadığını, zarara uğramayan taraf lehine tazminata hükmedilmesinin de kamu düzenine aykırılık teşkil ettiğini, hakem tarafından döviz üzerinden belirlenmiş olan anaparaya üç ayda bir % 5, yılda % 20 olmak üzere son derece fahiş bir faiz oranına hükmedildiğini, kabul edilen faizin bileşik faiz niteliğinde olması nedeniyle kamu düzenine aykırılık teşkil ettiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesi'nce, davanın, İngiltere/Londra'da verilen 09.02.2017 tarihli hakem kararının Türkiye'de tenfizi istemine ilişkin olduğu, dava konusu Londra'da verilen hakem kararının Türk Mahkemeleri tarafından tenfizinin mümkün olup olmadığının New York Konvansiyonu hükümlerine göre belirlenmesi gerektiği, yargılama aşamasından alınan 05.07.2019 tarihli bilirkişi raporunda Londra'da verilen hakem kararının kesinleşmiş olup olmadığı hususunun 1996 İngiliz Tahkim Kanunu'na göre belirlenmesi gerektiği, hakem kararının bu kapsamda kesinleşmiş olduğuna dair belgelerin dosyada yer aldığı, hakem kararının taraflar açısından bağlayıcı ve kesinleşmiş olduğu, hakem kararının çarter parti ve nihai bağlama özetine ilişkin olması sebebiyle uyuşmazlığın Türk Hukuku'na göre tahkime elverişli olduğu, bu niteliği gereğince tenfiz engelinin bulunmadığı, ancak hakem kararının bileşik faize ilişkin kısmının kamu düzenine aykırı olduğu sonucuna varılabileceği, bunun dışında kararın diğer yönlerden kamu düzenine aykırı olmadığı yönünde görüş bildirildiği, dava konusu yabancı hakem kararında tenfiz engelinin bulunup bulunmadığının Türkiye Cumhuriyeti ile İngiltere'nin taraf olduğu yabancı hakem kararlarının tanınması ve tenfizi hakkındaki New York Konvansiyonu hükümlerine göre belirleneceğinden konvansiyonun IV/1. maddesine göre tenfiz talep eden tarafın yabancı hakem kararı ve tahkim anlaşmasının aslını veya usulüne göre onanmış sureti ile tercümelerini dosyaya sunması

gerektiği, bu kapsamda davacı tarafça hakem kararı ile tercümelerinin ibraz edildiği, tahkim klozunun yer aldığı nihai bağlama özeti (fixture recap) ve çarter parti ile bunların Türkçe tercümeleri de dosyada mevcut olduğundan konvansiyonun IV. maddesinde aranan şartın yerine getirildiği, davalı tarafça tenfiz talebine karşı ileri sürülen itirazın ilkinin taraflar arasında şeklen geçerli bir tahkim sözleşmesi yapılmadığına ilişkin olduğu, New York Konvansiyonu'nun V/1-a maddesine göre tahkim anlaşmasının tarafların ehliyetsiz olması veya tahkim anlaşmasının geçersiz olmasının tenfiz engeli olarak kabul edildiği, konvansiyonun II/2. maddesinde tahkim anlaşması açısından iki yolun öngörüldüğü, bunlardan birincisinin sözleşmeye tahkim klozunun konulması veya tahkim anlaşmasının asıl sözleşmeden ayrı olarak yapılması şeklinde olduğu, ikinci yolun ise teati edilen mektup veya telgraflarla tahkim anlaşması yapılması olarak kabul edildiği, dolayısıyla sözü edilen ikinci yolda özellikle telgraf ve telekste olduğu gibi taraflardan birinin veya her ikisinin de imzasının bulunmayabileceği, buradan çıkan sonucun New York Konvansiyonu'nda tahkim anlaşması için belge aranmakla birlikte söz konusu belgede tarafların imzasının bulunması şartının aranmadığı, bu çerçevede tarafların sözleşmelerinde atıf yaptıkları genel işlem şartları veya standart sözleşmeler tahkim klozu içeriyorsa bunlara yapılan atıfla tahkim anlaşmasının yapılmış sayılacağı, asıl sözleşmenin bir parçası haline getirmek amacıyla tahkim şartını içeren bir belgeye yollama yapılması halinde tahkim sözleşmesinin yapılmış sayılacağının 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu'nun 4/2. maddesinde de kabul edilmiş olduğu, somut olay açısından bakıldığında 18.03.2016 tarihli bağlama özetinde ve bu özette atıf yapılan Gencon 94 çarter parti formunda yer alan tahkim klozunun New York Konvansiyonu kapsamında geçerli olduğu, davalı yanın diğer bir itiraz sebebinin ise hakem tayininin usulüne uygun olmadığına ilişkin olduğu, New York Konvansiyonu'nun V/1-b maddesine göre tarafların hakem tayininden veya hakemlik prosedüründen usulü dairesinde haberdar edilmemiş olması veyahut delillerini ikame etmek imkanı elde edememiş olmasının bir tenfiz engeli olarak düzenlendiği, 18.03.2016 tarihli fixture recapta İngiliz Hukukuna göre Londra'da tahkim verilmiş olmakla beraber hakem sayısı hakkında bir açıklık getirilmediği, hakem kararının 8. paragrafında hakem atama süreci açıklanmış olup, 1996 İngiliz Tahkim Kanunu'nun 17. maddesinde taraflardan birinin kendi hakemini süresi içerisinde seçmemesi halinde tek hakemle yargılama yapılabileceği düzenlemesine yer verildiği, davalının hakem atama yetkisini süresi içerisinde kullanmadığı gibi tahkim yargılaması sırasında önce hukuk bürosu vasıtasıyla daha sonra da asil olarak davayı takip ederken hakeme sundukları dilekçelerde tek hakem tarafından yapılan yargılamaya itiraz etmedikleri, hakem görevlendirilmesinde tenfize engel bir durum olmadığı, davalının bir başka itiraz nedeni olarak hakemin Yemen'deki çatışmaları mücbir sebep olarak dikkate almadığını, bu durumun kamu düzenine aykırılık teşkil ettiğini ileri sürdüğü, Yemen Limanı'ndaki gelişmelerin Ocean Whisper gemisi açısından mücbir sebep teşkil etmediği, dolayısıyla da somut uyuşmazlık açısından mücbir sebep bulunmadığı sonucuna varılmış olduğundan hakem kararında dayanılan belgeler ve varılan sonuç dikkate alındığında davalının savunma haklarının ya da Türk Sorumluluk Hukuku'nun temel ilkelerinin dolayısıyla kamu düzeninin ihlal edildiğini gösteren bir sonuca varılamadığı, davalının donatanın esasen zarara uğramadığını, zarara uğramayan taraf lehine tazminata hükmedildiğini ileri sürdüğü, hakem kararlarının tenfizi davasında revizyon yasağı sebebiyle esasa ilişkin inceleme yapılamayacağından davalının bu yöndeki itirazının yerinde görülmediği, davalının hakem kararında bileşik faiz niteliğinde faize hükmedilmesinin kamu düzenine aykırılık teşkil ettiği iddiasında bulunduğu, bileşik faizi kabul eden hakem kararlarının tenfiz edilebileceği Yargıtay kararlarıyla da kabul edildiğinden hakem kararında yer alan bileşik faiz uygulamasının kamu düzenine aykırılık oluşturmadığı gerekçesiyle

davanın kabulü ile dava konusu hakem ...tarafından verilen 09.02.2017 tarihli yabancı hakem kararının tenfizine karar verilmiş, hüküm davalı vekilince istinaf edilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi'nce, İlk Derece Mahkemesi kararında dosya kapsamına, yasa ve usule aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davalının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Karar, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun HMK'nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davalı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, takdir olunan 3.815,00 TL duruşma vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, aşağıda yazılı bakiye 26,30 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davalıdan alınmasına, 16/06/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.